

provincie
GELDERLAND

ONTWERPBESLUIT NATUURBESCHERMINGSWET 1998 VAN GEDEPUTEERDE STATEN
VAN GELDERLAND

Datum besluit : 17 mei 2016
Onderwerp : Natuurbeschermingswet 1998 – 2014-014738 - gemeente Rheden
Activiteit : zandwinning aan **havikerwaard**, De Steeg
Verlenen/weigeren : verlenen vergunning

Aanvrager : ZEM Havikerwaard B.V.
Zaaknummer : 2014-014738

Beslissing van GEDEPUTEERDE STATEN VAN GELDERLAND op het verzoek van ZEM Havikerwaard BV, hierna te noemen aanvrager, van 24 oktober 2014 en aangevuld op 14 juli 2015, om een vergunning in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998, hierna de Nbw 1998.

Aanvraag en procesverloop

De aanvraag omvat het realiseren van een zandwinning in combinatie met gebiedsontwikkeling en is gelegen in het Natura 2000-gebied Rijntakken (IJssel uiterwaarden).

Voor de beoordeling van de aanvraag zijn de volgende stukken gebruikt:

- Aanvraagformulier.
- Detailinrichting en beheer in relatie tot Natura 2000 doelen.
- Eigendomskaart.
- Natuurtoets Havikerwaard-Zuid van 18 december 2013.
- Inrichtingsplan.
- Aanvullende gegevens aanvraag Natuurbeschermingswet Gebiedsontwikkeling Havikerwaard Zuid, 22 juli 2014.
- Notitie Werkzaamheden nabij Aalscholverkolonie Havikerwaard van 13 juli 2015.

Op deze vergunningaanvraag is afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing verklaard.

Coördinatie

Op verzoek van initiatiefnemer coördineert de Provincie Gelderland de vergunningprocedure op basis

van artikel 10a, 10 c en 10e van de Ontgrondingenwet. Het bestemmingsplan en de vergunningen

ingevolge de Ontgrondingenwet, Waterwet, Flora- en faunawet en Natuurbeschermingswet worden gezamenlijk voorbereid en bekendgemaakt, volgens afdeling 3.4. van de Algemene wet bestuursrecht. Als onderdeel van de procedure wordt eerst een ontwerpbesluit bekendgemaakt, waartegen zienswijzen kunnen worden ingediend. Vervolgens wordt het definitieve besluit opgesteld. Gedeputeerde Staten van Gelderland treden op als coördinerend orgaan; zij treden niet in de inhoudelijke besluitvorming van het bevoegd gezag. Gedeputeerde Staten verzorgen de kennisgevingen van de met elkaar samenhangende (ontwerp)besluiten en organiseren de behandeling van de (eventueel) ingebrachte zienswijzen. Het onderhavige besluit maakt deel uit van de coördinatieprocedure. De bedoeling van deze coördinatieprocedure is om de samenhang en inzichtelijkheid van de betrokken besluiten te versterken en de besluitvorming zo efficiënt mogelijk te laten verlopen. De coördinatie heeft geen invloed op het toetsingskader voor ieder individueel besluit.

Instandhoudingsdoelstellingen

De instandhoudingsdoelstellingen van het (de) voor deze aanvraag relevante Natura 2000-gebied(en) zijn vermeld in bijlage 1.

Activiteit waarvoor vergunning wordt aangevraagd

De aanvraag voorziet in het realiseren van een zandwinning gecombineerd met gebiedsontwikkeling waaronder natuurontwikkeling, hergebruik van bodemmateriaal ten behoeve van natuurontwikkeling, landbouw en realisatie van recreatieve voorzieningen. In bijlage 2 en 3 zijn respectievelijk het plangebied en de eindinrichting weergegeven.

De betrokken gronden zijn hoofdzakelijk in eigendom van aanvrager en Landgoed Middachten. Het plangebied omvat 144 hectare.

Het plangebied wordt deels ontgraven (zie bijlage 2) waarna het deels wordt aangevuld. Het gedeelte dat binnen de begrenzing van Natura 2000-gebied Rijntakken is gelegen wordt ingericht als natuur en diep water. Het gedeelte dat buiten de begrenzing is gelegen wordt na opvulling ingericht als landbouwgrond. De uitvoering van het project loopt tot 31 december 2032.

In de aanvraag beschreven effecten

In de passende beoordeling is nog uitgegaan van het conceptaanwijzingsbesluit Uiterwaarden IJssel waarbij tevens habitatsoorten en typen als doel zijn opgenomen. In een aanvulling op de passende beoordeling is getoetst aan het definitieve aanwijzingsbesluit Rijntakken van 29 juni 2014 waarin het plangebied is aangewezen als Vogelrichtlijngebied waarvoor geen habitatsoorten en typen als doel zijn opgenomen.

In de huidige situatie bestaat het gebied uit een zandwinplas, landbouwgronden, ooibos en een waterplas omringt door ooibos (Paradijs), (zie figuur 1.1. van de passende beoordeling).

In het gebied komt de Bever voor. In de eindsituatie blijft het gebied geschikt als leefgebied voor de Bever waarbij de draagkracht van het gebied voor de Bever verbetert. De Flora- en faunawet en de gedragscode Zorgvuldig Winnen waarborgen dat verstoring van de Bever wordt beperkt. Omdat het plangebied geen habitatrichtlijngebied is zijn significante effecten op de Bever niet aan de orde en wordt in de verdere toetsing deze soort buiten beschouwing gelaten.

Effecten op habitattypen zijn alleen aan de orde door externe effecten van stikstofdepositie tijdens de uitvoering. Uit de passende beoordeling blijkt dat de maximale depositie op habitattypen 0,0 mol/ha/jaar is zodat er geen negatieve effecten zijn ten gevolge van stikstofdepositie.

Broedvogels

In het plangebied komen de Aalscholver en IJsvogel als broedvogel voor. De overige soorten komen niet als broedvogel in het plangebied voor.

Aalscholver

In het Paradijs is een kolonie Aalscholvers aanwezig (zie Bijlage 5). De locatie waar de kolonie is gevestigd wordt niet aangetast. In de directe omgeving vinden wel werkzaamheden plaats die tot verstoring kunnen leiden. Om negatieve effecten op de Aalscholverkolonie te voorkomen worden in de directe nabijheid geen werkzaamheden uitgevoerd tijdens het broedseizoen. Omdat de werkzaamheden leiden tot vertroebeling van het water is het aanwezige water tijdelijk minder geschikt als foerageergebied. Omdat in de omgeving voldoende water aanwezig is in de vorm van diepe zandwinplassen leidt dit niet tot significante effecten. Bovendien is er in de eindsituatie meer water en daarmee foerageergebied aanwezig zodat het plan leidt tot een verbetering van de draagkracht van het gebied.

Porseleinhoen, Kwartelkoning en Zwarte stern.

Deze soorten komen niet in het plangebied voor. In de eindsituatie ontstaat er leefgebied voor deze soorten door ontwikkeling van ondiep water met waterplanten en extensief beheerde graslanden en moerasvegetaties.

IJsvogel

Binnen het plangebied broeden 2 tot 3 paren IJsvogels. Negatieve effecten op de IJsvogel wordt voorkomen door tijdens de uitvoering broedlocaties te ontzien en met de inrichting tijdens de uitvoering te waarborgen dat er steeds voldoende nestgelegenheid (steile oevers) aanwezig zijn. Door vertroebeling tijdens de uitvoering zal het foerageergebied plaatselijk verslechteren. Omdat

er voldoende geschikt foerageergebied overblijft, zal dit niet leiden tot significante effecten. In de eindsituatie verbetert de draagkracht van het gebied doordat er meer water en meer steile oevers ontstaan.

Grote karekiet, Zwarte stern, Oeverzwaluw, Blauwborst, Watersnip, Roerdomp, Woudaapje, Dodaars,

Deze soorten komen niet als broedvogel in het gebied voor. De Dodaars is in de Winter wel in het gebied aanwezig en de Zwarte stern en Oeverzwaluw zijn een enkele keer waargenomen in het gebied doch niet als broedvogel aanwezig. Tijdens de uitvoering worden broedvogels geïnterviewd en worden op broedlocaties geen werkzaamheden uitgevoerd. Tijdens de uitvoering wordt geborgd dat broedgelegenheid voor de Oeverzwaluw altijd aanwezig is. Gezien deze situatie zijn significante effecten op deze soorten niet aan de orde. De eindinrichting zal voor enkele van deze soorten in potentie wel leiden tot geschikt broedgebied.

Niet broedvogels

De aanwezigheid van broedvogels in het gebied is gebaseerd op gegevens van een telgebied dat het plangebied en de directe omgeving van het plangebied omvat.

Toendrarietgans.

Deze komt niet voor in het gebied terwijl er wel leefgebied aanwezig is.

Goudplevier en Kemphaan.

Deze komen niet in het gebied voor vanwege het ontbreken van geschikt leefgebied. In de eindsituatie is wel geschikt leefgebied aanwezig in de vorm van plasdras-zones waardoor er een positief effect is op deze soorten.

Bergeend en Brandgans.

Deze komen incidenteel in het gebied voor. Doordat de uitvoering is gefaseerd blijft er altijd voldoende geschikt leefgebied beschikbaar en zijn er geen significante effecten.

Kleine zwaan, Wilde zwaan, Slobeend, Grutto en Tureluur.

Deze soorten komen niet (of alleen zeer incidenteel) in het gebied voor. In de eindsituatie neemt het leefgebied binnen het plangebied toe door realisatie van ondiep open water, slikkige oevers, extensief grasland en plasdras zones.

Smient, Wintertaling, Scholekster, Kievit en Wulp.

Deze soorten komen in het gebied voor in zo lage aantallen dat negatieve effecten onwaarschijnlijk zijn. In de eindsituatie is er een toename van geschikt leefgebied door realisatie van ondiep open water, slikkige oevers, extensief grasland en plasdras zones.

Aalscholver, Fuut en Nonnetje.

De Aalscholver komt veel voor in het plangebied, de Fuut en het Nonnetje in wat kleinere aantallen. In de aanlegfase treden door de werkzaamheden versturende effecten op, maar er blijft steeds in een deel van het plangebied voldoende onverstoorde oppervlak beschikbaar. In de eindsituatie neemt het oppervlak open water toe. Uit toetsing van effecten van de werkzaamheden op de waterkwaliteit blijkt dat er tijdens de aanlegfase sprake kan zijn van geringe negatieve effecten op de chemische en ecologische waterkwaliteit (zwevend stof, fosfaat, stikstof). De effecten van verondiepen en verdiepen zijn door fasering steeds lokaal zodat ruim voldoende onverstoorde foerageergebied beschikbaar blijft. In de eindsituatie is er een positief effect op de waterkwaliteit en dus op de voedselsituatie voor visetende vogels. Voor deze soorten zijn er geen significante effecten.

Kolgans en Grauwe gans.

Het plangebied is rustgebied en foerageergebied voor deze soorten. Door de gefaseerde uitvoering blijft altijd voldoende rustgebied beschikbaar. Door het project gaat 65 hectare foerageergebied verloren. Uit berekeningen van de draagkracht volgens de methodiek zoals beschreven in het rapport van SOVON (Voslamber & Liefing, 2011) in cumulatie met effecten van ander plannen en projecten blijkt dat er voldoende draagkracht beschikbaar blijft voor het behalen van het instandhoudingsdoel. Significante effecten zijn daarom niet aan de orde.

Krakeend en Pijlstaart.

Deze soorten komen in kleine aantallen in het gebied voor. Omdat binnen het plangebied geen geschikt leefgebied aanwezig is zijn negatieve effecten niet te verwachten. In de eindsituatie is er een licht positief effect door toename van leefgebied.

Wilde eend, Tafeleend, Kuifeend en Meerkoet.

Deze soorten zijn aanwezig als seizoensgemiddelde van 5 tot 48. Tijdens de aanlegfase blijft door fasering van de werkzaamheden steeds een deel van het gebied beschikbaar als rustgebied waarmee negatieve effecten van verstoring voorkomen worden. De planontwikkeling leidt tot een kwaliteitsverbetering van het leefgebied als gevolg van een groter voedselaanbod in de aan te leggen geulen.

In de aanvraag voorgestelde mitigerende maatregelen

Tijdens uitvoering inventariseren van broedvogels en geen werkzaamheden uitvoeren nabij broedlocaties.

Tijdens uitvoering realiseren van broedgelegenheid voor IJsvogel en Oeverzwaluw door het creëren van steilranden.

Realisatie van 7.1 hectare moeras ten behoeve van leefgebied voor met name Porseleinhoen en Blauwborst en mogelijk ook voor Grote karekiet en Roerdomp.

Realisatie van 10 hectare bloemrijkgrasland ten behoeve van leefgebied voor Kwartelkoning en Porseleinhoen.

Aanleg plasdras-zones voor Goudplevier en Kemphaan (binnen zones moeras en bloemrijkgrasland).

Gefaseerde uitvoering ten behoeve van Brandgans, Bergeend, Aalscholver, Fuut, Nonnetje, Kolgans en Brandgans

Realisatie ondiep open water, slikkige oevers, extensief grasland en plasdras zones voor Kleine zwaan, Wilde zwaan, Slobeend, Grutto, Tureluur, Smient, Wintertaling, Scholekster, Kievit en Wulp.

Toename van visrijk water voor Aalscholver, Fuut en Nonnetje.

Toename van water en natuuroevers voor Tafeleend, Kuifeend, Wilde eend en Meerkoet.

Realisatie ondiep water met waterplanten als leefgebied voor Krakeend en Pijlstaart.

Realisatie van twee eilanden met moeras en op termijn ontwikkeling naar oobos ten behoeve van moerasvogels in beginperiode en op termijn voor Aalscholver.

Beoordeling van de effecten van de aanvraag op de instandhoudingsdoelstellingen

Binnen het plangebied zijn potenties aanwezig voor realisatie van leefgebied voor diverse instandhoudingsdoelen. In het conceptbeheerplan Rijntakken is aangegeven dat het gebied een bijdrage kan leveren aan de realisatie van leefgebied voor Kwartelkoning, Porseleinhoen en moerasvogels. Middels de aangevraagde activiteit worden enerzijds potenties aangetast door realisatie van diep water en wordt anderzijds leefgebied ontwikkeld door inrichting en beheer. Mede doordat leefgebied wordt gerealiseerd voor de soorten waarvoor het gebied in het conceptbeheerplan is aangewezen als kerngebied is er netto geen sprake van significante effecten ten gevolge van de gewijzigde inrichting van het gebied. Hierbij is het van belang dat inrichting en beheer worden afgestemd op de eisen van de betreffende soorten zijnde Porseleinhoen, Kwartelkoning, IJsvogel, Oeverzwaluw en moerasvogels. In de aanvraag is aangegeven dat extensief begrazingsbeheer geschikt is voor Kwartelkoning. Uit recentere

informatie (Provincie Overijssel, maart 2014) blijkt dat dit alleen in de beginfase zo is. Later is door verruiging extensief begraasd grasland niet meer geschikt. Periodiek maaien en afvoeren kan de verruiging tegengaan waardoor het gebied geschikt blijft voor de Kwartelkoning. Omdat de inrichting en het beheer gedeeltelijk plaatsvindt binnen eigendommen van landgoed Middachten wordt ten behoeve van de borging van het beheer de vergunning tevens op naam gezet van landgoed Middachten.

Tijdens de uitvoering treden negatieve effecten op door verstoring. Uit de passende beoordeling blijkt dat de verstoring plaatselijk is en de inrichting gefaseerd wordt uitgevoerd waardoor er geen significante effecten optreden.

Niet gebleken is dat er belangen aan de orde zijn zoals vermeld in artikel 19e sub c die in strijd zijn met verlening van de gevraagde vergunning.

Conclusie

Op grond van het vorenstaande en de passende beoordeling hebben wij de zekerheid verkregen dat het project geen significant negatieve effecten heeft op de instandhoudingsdoelstellingen van de betrokken Natura 2000-gebieden. Nu tevens de belangen zoals vermeld in artikel 19 e sub c Nbw 1998 niet aan de orde zijn, kan de vergunning worden verleend.

Besluit

Gedeputeerde Staten van Gelderland:
Gelet op de artikelen 16, 19d-g en 43 van de Nbw 1998;

HEBBEN BESLOTEN

ZEM Havikerwaard BV en Landgoed Middachten een vergunning conform de beschrijving in de aanvraag te **verlenen**. Aan de vergunning worden de volgende voorschriften verbonden:

- 1 Het terrein dient na zandwinning te worden ingericht conform de in bijlage 3 en 4 opgenomen eindinrichting en de in bijlage 6 opgenomen toelichting.
- 2 De reconstructie dient zoveel mogelijk aansluitend aan de ontzanding plaats te vinden. De uitvoering moet gefaseerd worden uitgevoerd conform het op 7 mei 2015 als aanvulling op de aanvraag ingediende faseringsplan. De fasering is aangegeven op tekening nr.0632 039 1 d.d. 23 april 2015 (visualisering zie tekening 0632 039 0 d.d. 23 april 2015) Dit betekent dat pas aan fase 2 van de zandwinning begonnen mag worden als de reconstructie zover is gevorderd als aangegeven in het eindbeeld van fase 1. Aan fase 3 mag begonnen worden als de reconstructie als aangegeven in het eindbeeld fase 2 is gerealiseerd en zo voorts. Aanvullend mag aan fase 4 pas worden begonnen nadat de in het eindbeeld voor fase 3 aangegeven locaties voor reconstructie/inrichting in uitvoering minimaal voor de helft zijn aangevuld. De genoemde tekeningen maken deel uit van dit besluit.
- 3 Voor de start van de uitvoering dient een werkplan te worden ingediend waarin voor de in de aankomende fase uit te voeren werkzaamheden is opgenomen;
 - a. De detailinrichting met inachtneming van het inrichtingsplan zoals opgenomen in bijlage 3, 4 en 6.
 - b. De wijze waarop invulling wordt gegeven aan de in de passende beoordeling opgenomen mitigerende voorwaarden zoals het realiseren van broedgelegenheid voor IJsvogel en Oeverzwaluw en het voorkomen van verstoring van aanwezige broedvogels en Aalscholverkolonie.

c. De wijze waarop ecologische begeleiding van de uitvoering plaatsvindt. Bedoeld werkplan moet aan Gedeputeerde Staten worden toegezonden onder vermelding van **zaaknummer 2014-014738**. Met de werkzaamheden krachtens dit besluit mag niet worden begonnen voordat Gedeputeerde Staten met het werkplan hebben ingestemd. De werken moeten volgens het werkplan ten genoegen van Gedeputeerde Staten worden uitgevoerd. Het werkplan dient jaarlijks vóór 1 december door de houder geactualiseerd te worden.

- 4 Tijdens de broedperiode (1 februari tot 1 oktober) mogen binnen 100 meter van de in het gebied aanwezige Aalscholverkolonie (zie ook bijlage 5) geen werkzaamheden worden uitgevoerd behoudens het winnen van zand met een elektrisch aangedreven winzuiger met drijvende leiding mits de zuiger hierbij op minimaal op 70 meter afstand is gelegen.
- 5 Vanaf fase 2 dient in het onder voorschrift 3 bedoelde werkplan tevens te worden opgenomen de voortgang van de werkzaamheden, de mate waarin de mitigerende maatregelen zijn uitgevoerd en de resultaten van de inrichtingsmaatregelen en het beheer op de doelen waarvoor het gebied is aangewezen. Deze monitoring dient gebaseerd te zijn op een recente inventarisatie van de vogelsoorten. Indien uit de rapportage blijkt dat de effecten van de activiteit afwijken van hetgeen waar in de aanvraag van is uitgegaan of hetgeen in deze vergunning is opgenomen kunnen Gedeputeerde Staten aanvullende maatregelen voorschrijven om deze negatieve effecten te mitigeren.
- 6 De werkzaamheden vinden uitsluitend overdag plaats tussen 7.00 uur en 19.00 uur, uitgezonderd de aankomst en vertrek van schepen.
- 7 Verlichting wordt uitsluitend gebruikt indien dit noodzakelijk is voor het veilig kunnen verrichten van de werkzaamheden en dient beperkt te worden tot het strikt noodzakelijke. De verlichting wordt zodanig opgesteld, afgesteld, ingericht en naar buiten toe afgeschermd, dat lichtstraling door direct licht buiten de locatie waar dat nodig is voor het verrichten van werkzaamheden wordt voorkomen.
- 8 Het beheer dient te worden uitgevoerd conform het gestelde in bijlage 6 met dien verstande dat:
 - a. Jaarlijks minimaal 50% van het bloemrijk hooiland dient te worden gemaaid waarbij het maaisel wordt afgevoerd;
 - b. Geen bemesting wordt toegepast;
 - c. Vanaf 2030 en daarna iedere 5 jaar dient een monitoringsplan te worden ingediend waarin is aangegeven welke doelsoorten zich hebben gevestigd, in welke mate de gestelde doelen zijn gehaald inclusief een evaluatie van het beheer. Het monitoringsplan dient voor 1 november van het jaar waarin het wordt opgesteld ter goedkeuring te worden toegezonden aan Gedeputeerde Staten van Gelderland onder vermelding van **zaaknummer 2014-014738**.

Ten overvloede merken wij op dat wij op grond van artikel 43, tweede lid van de Nbw 1998 nadere voorschriften kunnen stellen indien blijkt dat er andere effecten optreden dan hetgeen waarvan in de vergunning en aanvraag is uitgegaan.

Zienswijzen

Tegen het onderhavige ontwerpbesluit en de overige ontwerpbesluiten kunnen door een ieder gedurende 6 weken bij voorkeur schriftelijk maar ook mondeling zienswijzen worden ingediend in de periode zoals aangegeven in de bekendmaking. In het geval van een schriftelijke zienswijze dienen het zaaknummer 2012-001224 en het ontwerpbesluit waarop de zienswijze betrekking heeft te worden vermeld.

Schriftelijk:

Schriftelijke zienswijzen kunnen in de periode zoals aangegeven in de bekendmaking gestuurd worden naar de provincie Gelderland als coördinerende instantie:

Gedeputeerde Staten van Gelderland

T.a.v. mevrouw A. Hager

Coördinator Procedures Havikerwaard-Zuid

Postbus 9090

6800 GX ARNHEM

Mondeling:

Voor het indienen van een mondelinge zienswijze kan binnen de gestelde termijn van zes weken, contact worden opgenomen met de provincie Gelderland, Coördinator Procedures Havikerwaard-Zuid mevrouw A. Hager. (telefoon 026-359 8819).

bijlagen:

- Bijlage 1: Instandhoudingsdoelstellingen
- Bijlage 2: Projectgrens en grens ontgraving
- Bijlage 3: Eindinrichting
- Bijlage 4: Waterdiepte na inrichting
- Bijlage 5: Locatie aalscholverkolonie
- Bijlage 6: Detailinrichting en –beheer
- Bijlage 7: Faseringsplan

BIJLAGE 1

Instandhoudingsdoelstellingen van het (de) voor deze aanvraag relevante Natura 2000-gebied(en)

Rijntakken

Bij besluit van 29 april 2014 zijn de Vogelrichtlijngebieden IJssel, Neder-Rijn, Gelderse Poort en Waal en de daarin gelegen Habitatrichtlijngebieden IJsseluiterswaarden, Amerongse Bovenpolder, Gelderse Poort en Rijswaard en Kil van Hurwenen samengevoegd tot één Natura 2000-gebied: Rijntakken.

De Rijntakken is op 24 maart 2000 (Stcrt. 2000, nr. 65) als vier afzonderlijke speciale beschermingszones onder de Vogelrichtlijn aangewezen: IJssel, Neder-Rijn, Waal en Gelderse Poort.

De Rijntakken is op 20 mei 2003 als vier afzonderlijke gebieden aangemeld als Habitatrichtlijngebied. Op 7 december 2004 heeft de Europese Commissie deze gebieden geplaatst op de lijst van gebieden van communautair belang voor de Atlantische biogeografische regio.

Ingevolge artikel 60a, vijfde lid, van de Natuurbeschermingswet 1998 is de status van de hieronder aangegeven beschermde natuurmonumenten, voor zover gelegen in eerder aangewezen Vogelrichtlijngebieden, op 1 oktober 2005 vervallen.

- IJsseluiterswaarden, aangewezen 8 augustus 1995 (N-95-6038; Stcrt. 1995, 166);
- De Oude Waal I, aangewezen 16 maart 1983 (NLB/GS/GA-121; Stcrt. 1983, 55);
- Weide Oude Rijnstrangengebied, aangewezen 18 april 1979 (NLB/N 35262; Stcrt. 1979).
- Kil van Hurwenen, aangewezen 26 juni 1973 (8532; Stcrt. 1973, 129).

Ingevolge artikel 15a, tweede lid, van de Natuurbeschermingswet 1998 is de status van het deel van het beschermd natuurmonument IJsseluiterswaarden dat geen onderdeel was van het eerder aangewezen Vogelrichtlijngebied, door de aanwijzing van het Natura 2000-gebied Rijntakken vervallen.

Algemene doelen (aanwijzingsbesluit Rijntakken)

Behoud en indien van toepassing herstel van:

- de bijdrage van het Natura 2000-gebied aan de ecologische samenhang van Natura 2000 zowel binnen Nederland als binnen de Europese Unie;
- de bijdrage van het Natura 2000-gebied aan de biologische diversiteit en aan de gunstige staat van instandhouding van natuurlijke habitats en soorten binnen de Europese Unie, die zijn opgenomen in bijlage I of bijlage II van de Habitatrichtlijn. Dit behelst de benodigde bijdrage van het gebied aan het streven naar een op landelijk niveau gunstige staat van instandhouding voor de habitattypen en de soorten waarvoor het gebied is aangewezen;
- de natuurlijke kenmerken van het Natura 2000-gebied, inclusief de samenhang van de structuur en functies van de habitattypen en van de soorten waarvoor het gebied is aangewezen;
- de op het gebied van toepassing zijnde ecologische vereisten van de habitattypen en soorten waarvoor het gebied is aangewezen.

Instandhoudingsdoelstellingen die alleen van toepassing zijn op de delen die naast vogelrichtlijngebied tevens als habitatrichtlijngebied zijn aangewezen.

Tabel 1 Instandhoudingsdoelstellingen (Bron: aanwijzingsbesluit Rijntakken)

(= behoudoelstelling; > ontwikkeldoelstelling; =<) behoudoelstelling maar achteruitgang toegestaan ten gunste van specifieke ontwikkeldoelstelling)

Habitattypen	<i>Doelstelling verspreiding</i>	<i>Doelstelling oppervlakte</i>	<i>Doelstelling kwaliteit</i>
H3150 Meren met krabbenscheer en fonteinkruiden	=	>	>
H3260B Rivieren met waterplanten	=	>	=
H3270 Slikkige rivieroeveren	=	>	>
H6120 Stroomdalgraslanden ¹	=	>	>
H6430A Ruigten en zomen, nat zoet, laag-dynamisch	=	=	=
H6430C Ruigten en zomen, droog	=	=	=
H6510A Glanshaverhooilanden	=	>	>
H6510B Vossenstaartgraslanden	=	>	>
H91E0A Rivierbegeleidende zachthout-Ooibossen	=	=	>
H91E0B Rivierbegeleidende essen-iepenbossen	=	=	>
H91F0 Droge hardhoutooibossen	=	>	>

¹Prioritair habitatype

Soorten	<i>Doelstelling verspreiding leefgebied</i>	<i>Doelstelling omvang leefgebied</i>	<i>Doelstelling kwaliteit leefgebied</i>	<i>Doelstelling populatie</i>
H1095 Zeeprik	=	>	>	>
H1099 Rivierprik	=	>	>	>
H1102 Elft	=	=	=	>
H1106 Zalm	=	=	=	>
H1134 Bittervoorn	=	=	=	=
H1145 Grote modderkruiper	>	>	>	>
H1149 Kleine modderkruiper	=	=	=	=
H1163 Rivierdonderpad	=	=	=	=
H1166 Kamsalamander	>	>	>	>
H1318 Meervleermuis	=	=	=	=
H1337 Bever	=	=	=	>

Instandhoudingsdoelen die op het gehele gebied van toepassing zijn.

Broedvogels	<i>Doelstelling verspreiding leefgebied</i>	<i>Doelstelling omvang leefgebied</i>	<i>Doelstelling kwaliteit leefgebied</i>	<i>Omvang populatie van "x" paren</i>
A004 Dodaars		=	=	45
A017 Aalscholver		=	=	660
A021 Roerdomp		>	>	20
A022 Woudaap		>	>	20
A119 Porseleinhoen		>	>	40
A122 Kwartelkoning		>	>	160
A153 Watersnip		=	=	17
A197 Zwarte stern		>	>	240
A229 IJsvogel		=	=	25

A249 Oeverzwaluw		=	=	680
A272 Blauwborst		=	=	95
A298 Grote karekiet		>	>	70
Niet-broedvogels	<i>Doelstelling verspreiding leefgebied</i>	<i>Doelstelling omvang leefgebied</i>	<i>Doelstelling kwaliteit leefgebied</i>	<i>Seizoensge- middelde van "x" vogels</i>
A005 Fuut		=	=	570
A017 Aalscholver		=	=	1300
A037 Kleine zwaan		=	=	100
A038 Wilde zwaan		=	=	30
A039 Toendrarietgans	=	=($<$)	=	2800
A041 Kolgans	=	=($<$)	=	10.600
A043 Grauwe gans	=	=($<$)	=	22.000
A045 Brandgans	=	=($<$)	=	5.200
A048 Bergeend		=	=	120
A050 Smient	=	=($<$)	=	17.900
A051 Krakeend		=	=	340
A052 Wintertaling		=	=	1.100
A053 Wilde eend		=	=	6.100
A054 Pijlstaart		=	=	130
A056 Slobeend		=	=	400
A059 Tafeleend		=	=	990
A061 Kuifeend		=	=	2.300
A068 Nonnetje		=	=	40
A125 Meerkoet		=	=	8.100
A130 Scholekster		=	=	340
A140 Goudplevier		=	=	140
A142 Kievit		=	=	8.100
A151 Kempfaan		=	=	1.000 ²
A156 Grutto		=	=	690
A160 Wulp		=	=	850
A162 Tureluur		=	=	65

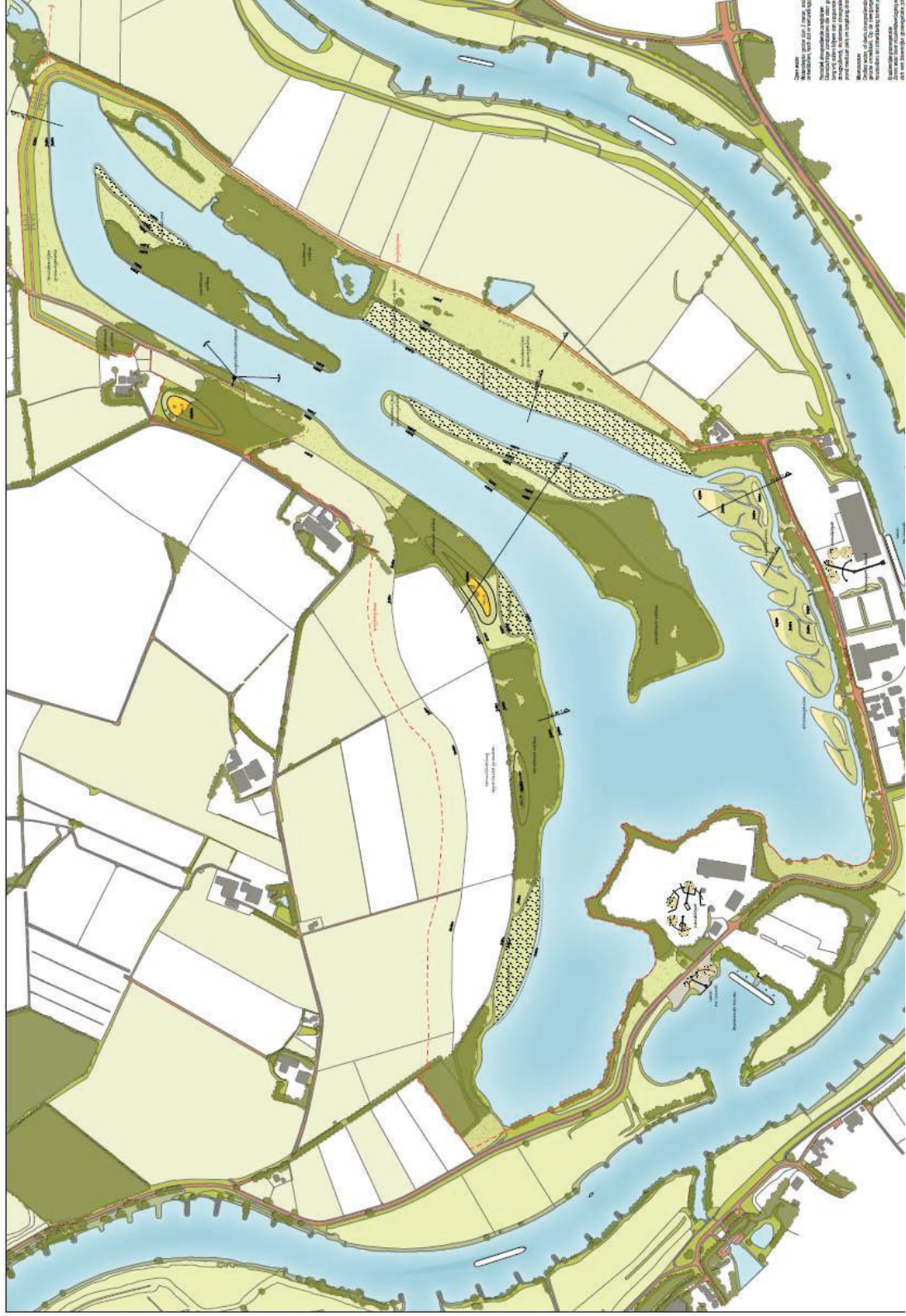
²Betreft seizoensmaximum

BIJLAGE 2

Projectgrens (---o---o---) en grens ontgraving (rode stippellijn)

BIJLAGE 3
Eindinrichting

Legenda kaart eindinrichting

Open water

Waterdiepte groter dan 2 meter, zodanig dat zich geen moeras- en of oevervegetatie zal ontwikkelen, noch dat er verlandingsprocessen op gang komen.

Periodiek droogvallende zandplaten

Eilandachtige zandplaten die door golfwerking en langdurige inundatie naar verwachting lang vrij zullen blijven van opgaande vegetatie. Deze zone omvat zeer ondiep water (nooit droogvallend), incidenteel droogvallende (enkele weken per jaar), frequent droogvallende (rond mediaan peil) en langdurig droogvallende zandplaten.

Moeraszones

Ondiep water, of deels droogvallende platen, waarop zich een riet- en/of andere moerasvegetatie ontwikkelt. Op de overgangen naar de hogere gronden zal hier ook deels zachthoutooibos tot ontwikkeling komen (els wilg, populier).

Kruidenrijke grasvegetatie

Zones waar door maaiveldverlaging een schraal substraat aan de oppervlakte komt en waar zich een bloemrijke grasvegetatie (stroomdalflora) ontwikkelt. Hier vindt extensief beheer plaats in de vorm van hooibouw, of jaarrond begrazing.

Zachthoutooibos

De lagere gronden met een relatief hoge overstromingsfrequentie zullen zich bij een vrije ontwikkelingsgang ontwikkelen tot zachthoutooibos; hierbij moet worden gedacht aan de oeverlanden en eilanden. In de boomlaag komen soorten voor als wilg, els en populier.

Hardhoutooibos

Op de hogere gronden en met name op de hoogwatervrije vluchtplaatsen voor het wild, ontwikkelt zich structuurrijk hardhoutooibos. Hier wordt de boomlaag bepaald door soorten als es, eik en iep.

BIJLAGE 4
Waterdiepte na inrichting (geel is tot 2 meter waterdiepte, blauw is dieper water).

BIJLAGE 5

Locatie aalscholverkolonie

Figuur 3.9 Locatie aalscholverkolonie in Paradijs (rode lijnen)

BIJLAGE 6

Detailinrichting en –beheer

Detailinrichting en beheer in relatie tot Natura 2000-doelen

In aanvulling op de vorige aanvraag wordt een beschrijving gegeven van de wijze waarop detailin-richting en het beheer een bijdrage kan leveren aan de relevante Natura 2000-doelen.

Moeraszones

In het plangebied wordt 7,1 ha. aan moeraszones gecreëerd, deels bestaand uit plas-dras situaties en deels uit rietmoeras. Deze moeraszones vormen geschikt broed- en leefgebied voor de kwalificerende broedvogelsoort porseleinhoen. Gelet op de omvang en ruimtelijke spreiding van de moeraszones en de gemiddelde territoriumgrootte van het porseleinhoen, kunnen naar schatting 2 broedparen van deze soort in het gebied leven. De moeraszones vormen ook geschikt leefgebied voor de kwalificerende rietvogelsoort blauwborst. Gelet op de omvang en ruimtelijke spreiding van de moeraszones en de gemiddelde territoriumgrootte van de blauwborst, kunnen naar schatting 4-5 broedparen van deze kwalificerende broedvogelsoort in het gebied leven. Andere broedvogelsoorten waarvoor het gebied zich kwalificeert als Natura 2000-gebied en die gebaat zijn bij (water)rietmoeras zijn grote karekiet en roerdomp. De moeraszones zijn vanwege het gebrek aan waterdynamiek en de beperkte omvang niet optimaal geschikt als broedgebied voor grote karekiet en roerdomp, maar indien zich op termijn een populatie van deze soorten ontwikkelt in de omgeving van de Havikerwaard, zou ook het rietmoeras in het plangebied onderdeel uit kunnen gaan maken van het leefgebied van grote karekiet en roerdomp. In de detailuitwerking wordt per fase een nadere natuurtechnische uitwerking gemaakt, waarbij het maaiveld variabel wordt opgeleverd. De laaggelegen oeverdelen van de moeraszones worden flauw afgewerkt bij een waterpeil variërend van 6.60 m. tot 7.00 m. +NAP (bij een mediaan waterpeil van 7.00 m. +NAP). Een en ander passend binnen de rivierkundige berekeningen in het kader van de waterveiligheid. Als gevolg van wisselende waterstanden worden de natte moeraszones op een natuurlijke manier dynamisch beheerd en wordt het optreden van successie vertraagd.

Het beheer van de moeraszones is primair gericht op het mogelijk voorkomen van het porseleinhoen in de moeraszones aangezien er een reële kans is op vestiging van deze kwalificerende broedvogelsoort in het plangebied. Het porseleinhoen houdt van gevarieerde moeraszones bestaande uit delen met plas-dras en delen met (open) rietmoeras. Om te voorkomen dat dergelijke moeraszones te veel dichtgroeien als gevolg van successie, wordt periodiek houtige begroeiing verwijderd. E.e.a. ook in relatie tot het verwijderen van houtige begroeiing in het kader van hoogwaterveiligheid. De rietzones in het gebied worden periodiek en gefaseerd gemaaid zodat stevige overjarige rietzones ontstaan die op termijn mogelijk onderdeel kunnen uitmaken van leefgebied voor de grote karekiet en de roerdomp wanneer er als gevolg van de grotere ontwikkeling van de Havikerpoort een groter aaneengesloten leefgebied voor deze soorten ontstaat.

Bloemrijk grasland

De bloemrijke graslanden in het gebied worden voor een deel extensief beweidt met paarden uit de nabijgelegen stoeterij. Deze extensief begraasde bloemrijke graslanden vormen geschikt leefgebied voor weidevogels en voor de kwalificerende broedvogelsoort kwartelkoning. Als gevolg van extensieve begrazing ontstaan vegetaties met een afwisselende vegetatiestructuur die geschikt zijn als leefgebied voor de kwartelkoning (Beschermingsplan Kwartelkoning, ministerie van LNV 2004). Voor meer dekking zijn daarnaast ook hogere vegetaties gewenst waar extensief maaibeheer wordt toegepast. In andere delen van het oppervlak aan bloemrijk grasland is ruimte voor maaibeheer om een afwisselend leefgebied voor de soort te realiseren. Het maaien gebeurt gefaseerd en in de periode september-oktober (buiten het broedseizoen van weidevogels en kwartelkoning). In de detailuitwerking wordt per fase een nadere natuurtechnische uitwerking gemaakt voor die delen van het gebied waar bloemrijk grasland is voorzien. Hierbij worden in de bloemrijke graslanden ook 271014Batch613 laagten aangebracht tot nabij of net onder het gemiddelde waterpeil zodat er sprake is van vochtige overgangen van moeraszones naar de drogere delen van de bloemrijke graslanden. Een en ander passend binnen de rivierkundige berekeningen in het kader van de waterveiligheid.

Eiland

Een deel van het eiland wordt variabel opgeleverd conform de vereisten voor de moeraszones. Hier zal zich, deels meteen en deels op termijn, ooibos ontwikkelen als gevolg van successie. Door de variabele opleveringshoogte kan de verbossing in de beginfase worden beperkt. Het beheer op het eiland is beperkt, hier mag natuurlijke ontwikkeling zijn gang gaan. Hoewel in dit deel van het Natura 2000-gebied geen doelstellingen gelden voor habitattypen en habitatsoorten, ontstaat hier wel geschikt leefgebied voor de habitatsoort bever en ontstaan zachthoutooibossen die zich kunnen ontwikkelen tot het habitatype H91 EO. Dergelijke begroeide eilanden bieden geschikt broedbiotoop aan bijzondere vogelsoorten zoals de buidelmees. Met het ouder worden van het ooibos ontstaan ook geschikte broedmogelijkheden voor de kwalificerende broedvogelsoorten ijsvogel (in de kluit van omgevallen bomen) en aalscholver.

BIJLAGE 7 Faseringsplan

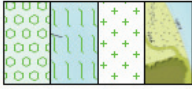

MAAGDELIJK TERREIN

SCHOOR WINNING

WATER

WERKSTROOK

RECONSTRUCTIE /INRICHTING IN UITVOERING

GEUL NOORDOOST, ONDIEP AANGELEGD IN FASE 2 (in latere fase einddiepte realiseren)

RECONSTRUCTIE LANDBOUWGEBIED GEREED

RECONSTRUCTIE OVERIG GEREED

